

Høring på Landbruksdepartementets utkast til forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i landbruket og forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket. (Departementets sak 2003/02997)

Kommunene i Sør-Østerdal (Engerdal, Trysil, Stor-Elvdal, Åmot og Elverum) har drøftet de foreliggende utkast til forskrifter, og er enige om i størst mulig grad å samordne sine uttalelser. Elverum kommune avgir på denne bakgrunn følgende uttalelse:

1. Generelt

Samordning av de to forskriftene

Så lenge det er et eget mål å forenkle forskriftsjungelen, bør mulighetene for å lage en felles forskrift i stedet for to separate vurderes nærmere.

Det vil være vanskelig eller tilnærmet umulig å plassere enkelte tiltak under den ene eller den andre forskriften. Vi velger å tolke forskriftene slik at kommunen i grensetilfeller står fritt til å vurdere hvilken forskrift som skal anvendes, avhengig av de økonomiske ressursene. For å få en optimal lokalpolitisk styring antar en at det også av denne grunn hadde vært best med en felles forskrift.

Landbruksbegrepet er for de som er opplært til det en samlebetegnelse for jordbruk og skogbruk. I dette fellesbegrepet bør også utmarksnæring inngå. For alle andre oppfattes landbruk å være det samme som jordbruk. Vi stiller spørsmålet om noe av hensikten med å utarbeide to separate forskrifter har vært å tydeliggjøre formålet og unngå tvil om språkbruken.

Dersom det er ønskelig å slå sammen til en forskrift bør begrepet landbruk erstattes med jordbruk og skogbruk. Dette vil tydeliggjøre hvilke formål forskriftene er tiltenkt for den alminnelige bruker og for omverdenen.

2. Til forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i landbruket

Landbruk defineres som jordbruk og skogbruk. Det forventes derfor at den nye forskriften i begrepet landbruk også inkluderer utmark, dvs. utmark som ikke defineres som skogbruksareal.

Merknader til § 3 Vilkår

Hvem kan søke – dette kan det være vanskelig å tolke. Følgende personer kan være tilskuddsberettiget:

Foretak som har rett til produksjonstilskudd

Eier av landbrukseiendom

Den som har fått tillatelse av landbrukseiendommens eier til gjennomføring av tiltak

Det er uklart om det er felles for alle at de skal være registrert i enhetsregisteret, eller om dette bare gjelder den sistnevnte gruppa. Setningsoppbyggingen kan skape tvil om dette.

A. Rett til produksjonstilskudd

Et eksempel: En eiendom som er stor nok til å få utbetalt produksjonstilskudd, er bortleid. Er denne berettiget tilskudd etter dette punktet? Dersom søknadsfristen avviker fra 20.08, som

er fristen for å søke om produksjonstilskudd, vil alle kunne si at de driver sjøl og derved har "rett til." Dette gjelder for eksempel leieforhold uten kontrakt evt. ettårskontrakter. De som nevnes her antas imidlertid å bli dekt under "Eier av landbrukseiendom/fått tillatelse", men da bør "rett til produksjonstilskudd" klargjøres bedre mht. hva faktisk "rett til" betyr. En annen ordbruk, for eksempel "mottar", er mer entydig.

B. Eier av landbrukseiendom

Hva er en landbrukseiendom? Grensene flyter. Er det de som er oppført i landbruksregisteret? I forskriften om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket er grensen 10 daa produktiv skog. I Statistisk sentralbyrå har en tidligere brukt minst 5 daa jordbruksareal og/eller 25 daa produktiv skog.

C. Registrert i enhetsregisteret

Eiere uten aktivitet, spesielt mht. jordbruk er ikke registrert. Det stilles ikke krav om registrering i enhetsregisteret mht. forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket.

For kommunene hadde det vært en stor fordel med likebehandling, dvs. ikke krav om registrering i enhetsregisteret. Bl.a. vil en rekke organisasjoner som for eksempel Velforeninger og skolenes FAU være ekskludert fra å ta på seg og gjennomføre tiltak uten kreativ veiledning.

Vi foreslår at § 3, 1. setning bør endres til:

Tilskudd kan gis til foretak/eiere som driver og/eller eier landbruksareal eller til enhver som har fått tillatelse av landbrukseiendommens eier til gjennomføring av tiltak som nevnt i §§ 4 og 5.

Merknader til § 6

Det stilles krav om miljøplan for noen og ikke alle. Dette kravet medføre ulike krav i samme sak avhengig av hvem som søker, eier eller bruker.

Generelt

I hht. jordbruksavtalens punkt 6 står det "Fylkesmannen fordeler midlene videre til kommunen sammen med skogmidlene over LUF i en samlet bevilgning." Det vil si at det legges til grunn en samordning mht. den økonomiske overføringen. For kommunene vil det da også være en fordel at forvaltningen lokalt også kunne samordnes gjennom felles forskrift som deles etter tiltak, dvs. en forskrift etter samme lest som for eksempel BU-forskriften.

Når en ser de to forskriftene i sammenheng kan det virke som om forskriften mht. miljøtiltak i landbruket fokuserer på en bestemt gruppe søkere framfor hovedformålet med ordningen, mens skogforskriften er mer formålsoverordnet, i og med denne bl.a. er mer inkluderende. Utsendt forslag til § 3 fokuserer på begrensninger i søknadsmassen, mens vårt forslag til ny formulering i § 3 er mer inkluderende og automatisk vil medføre at hovedformålet med forskriften kommer mer i fokus.

3. Til forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket

Kapittel 2 Tilskudd til skogkultur

§ 2-1 Generelt

Tilskudd til skjøtsel av skog i kantsoner langs vatn, vassdrag og dyrket mark og ved kulturminner hører ikke naturlig hjemme under dette kapitlet.

Dette er et formål som bør flyttes til kapittel 4 "Tilskudd til miljøtiltak i skog".

På samme måte foreslås tilskudd til aksjonsrettede prosjekter innen skogkultur flyttet til kapittel 5 – "Andre tiltak."

At det ikke skal gis anledning til å gi tilskudd til planting og såing er vanskelig å forsvare ut fra en skogfaglig begrunnelse. Skogplanting er et viktig tiltak for å sikre foryngelse etter flatehogster, og suppleringsplanting er et viktig tiltak for å sikre foryngelse på felt der naturlig foryngelse ikke har gitt gode nok resultater. Dette er også kostnadskrevende og svært langsiktige tiltak som ikke kommer nåværende skogeier til gode.

Slike føringer samsvarer lite med intensjonene om at kommunen skal stå fritt i å styre ressursene. Det bør bli opp den enkelte kommune om de ønsker å prioritere planting og såing. *Begrensningene vedrørende planting og såing bør tas ut av forskriften.*

Å dele forskriften inn i kapitler etter formål det kan gis tilskudd til gjør forskriften lettere tilgjengelig. Særlig for potensielle søkere vil dette være ei god inndeling.

Kapittel 3. Tilskudd til vegbygging

§ 3-1 Generelt

Det bør kunne gis tilskudd til tilrettelegging for vinterbilveier som berører "villmarkspregede områder" så lenge de ikke gir varige vegkropper i terrenget.

Kapittel 4 Tilskudd til miljøtiltak i skog

Skjøtsel av kantsoner bør inn under dette kapittelet jfr. kommentar til § 2-1.

Kapittel 5 Tilskudd til andre tiltak i skogbruket

Tilskudd til aksjonsrettede skogprosjekter foreslås flyttet hit, jfr. kommentarer til § 2-1

Kapittel 6 Søknad og saksbehandling m. v.

§ 6-1 Søknad og saksbehandling

For flate arealtilskudd til ulike formål definert i skogavgiftssystemet og gjennom den kommunale tiltaksplanen må dagens ordning vedrørende dokumentasjon og kontroll av tiltak være tilstrekkelig. Å lage nye søknadsprosedyrer for slike tilskudd gir mye ekstraarbeid.

Eksisterende system med framvising av kostnadsbilag og nødvendige statistikkopplysninger må videreføres.

§ 6-3 Utbetaling

Det forutsettes at dagens ordninger og rutiner bygget opp rundt skogavgiftsforvaltningen videreføres.